Tuzemský poručenský soud nad nezletilým cizozemcem v tuzemsku bydlícím vykonává jen úkony nutné ochrany. K takové nutné ochraně nepatří legitimace nezletilce dle § 162. obč. z.; rozhodnutí o této ponechá se příslušnému cizozemskému soudu.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 5. prosince 1922 R I 1349/22. Krajský soud v Kutné Hoře Nc III 86/22.)

Nižší soudy zamítly návrh Xové, matky nemanželské její dcery, nezl. Anny za legitimaci této dle § 162. obč. z.

Nejvyšší soud nedal místa dovolacímu rekursu z těchto důvodů: Podle domovského listu magistrátu města Vídně jest žadatelka X příslušná do Vídně. Následkem toho jest její nemanželská dcera rakouskou státní příslušnicí, jak žadatelka sama udává. Podle § 183. nesp. pat. jest tuzemský soud povolán, zříditi pro nezl. cizozemce zde bydlícího poručníka jen po dobu, dokud příslušný cizozemský soud neučiní jiného opatření. Působnost tuzemského poručenského soudu jest tedy jen prozatimní a může se vztahovati jen na takové úkony, jejichž účelem jest poskytnouti cizozemskému nezletilci nutnou ochranu. K takové nutné ochraně nelze však počítati legitimaci nezletilce podle § 162. obč. z., na kterou rodiče nezletilce nemají zákonného nároku a která podle znění tohoto paragrafu jest aktem pouhé milosti, a byla výronem moci panovnické. Rozhodnutí o takové žádosti sluší proto přenechati příslušnému soudu cizozemskému, jehož poručenské moci nezletilá podléhá.

Když tedy nižší soudy žádosti nevyhověly, třeba z jiných důvodů, není tu ani nezákonnosti ani zmatečnosti.

Při veřejných společnostech přísluší ve věcech firemních finanční prokuratuře rekurs jen v případech zápisů do obchodního rejstříku. Nejde-li o zápis, nemá prokuratura k rekursu právo.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 19. prosince 1922 R I 1396/22. Krajský soud v Plzni Firm 1554/22.)

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs finanční prokuratury proti usnesení rekursního soudu, jímž zrušeno bylo usnesení soudu rejstříkového, kterým veřejné společnosti X zakázáno bylo užívati firmy jiného znění, než v obchodním rejstříku zapsaného, neuznav v této věci finanční prokuraturu za legitimovanou k rekursu. Důvody:

Právo opravných prostředků ve věcech firemních příslušející fin. prokuratuře bylo zákonem z 30. června 1921 č. 257 sb. rozšířeno na všechny případy zápisů do rejstříku obchodního a společenstevního. Toto právo příslušelo jí pouze podle § 102. odst. 4 zák. z 6. března 1906 č. 58 ř. z. a podle § 5. nař. vlády z 20. dubna 1920 č. 272 a bylo ustanovením § 4. shora cit. zákona rozšířeno na každé porušení těchto předpisů i mimo případy §§ 43. a 87. cit. zák. (o společ. s r. obm.). Z toho tedy plyne, že ve všech ostatních firemních věcech přísluší podle § 1. zákona ze dne 30. června 1921 č. 257 sb. finanční prokuratuře právo rekursu jen v případě zápisu do obchodního nebo společenstevního rejstříku.

O tento případ zde nejde, nýbrž jde o označení zboží na lahvových etiketách, jež prvý soud pokládá za neoprávněnou firmu a soud rekursní za ochrannou známku.

Poněvadž tedy rozhodnutí nižších stolic netýká se zápisu do rejstříku, nepřísluší finanční prokuratuře právo k rekursu, pročež byl její dovolací rekurs odmítnut.

ZE DNE.

Profesor Dr. Hora padesátníkem. Přejeme jubilantu, jehož obzvláštní význam pro českou vědu právní jest všeobecně znám a jenž jest důstojným nástupcem prof. Dra Otta, aby ještě dlouhá léta v plném zdraví působil k ozdobě naší české university pražské a ku prospěchu vědy právní. Zejména náš stav notářský vděčí panu jubilantu za obzvláštní přízeň, kterou projevil revidováním osnov notářského řádu.

Notářský řád. Již před rokem v čís. 5. našeho časopisu přinesli jsme zprávu, že osnova nového notářského řádu byla předložena ministerstvu unifikací a že ministerstvo to podalo také již své dobrozdání. Dobrozdání to uchylovalo se jen nepatrně od našeho návrhu a navrhovalo jen některé bezvýznamné změny. Poněvadž byl takto návrh nového notářského řádu všemi komorami i ministerstvem unifikací schválen a také univ. profesorem, odborovým přednostou Drem. Horou zkoumán a ve smyslu jeho námětů upraven, doufali jsme, že osnova tato, o které se právě pan odb. přednosta co nejchvalněji vyslovil, bude nezměněně předložena poslanecké sněmovně. Bylo proto velikým překvapením pro kruhy notářské, když pojednou dne 23. července, tedy v době prázdnin, kdy každý rád se oddává klidu, aby nasbíral nových sil ku další práci, zaslalo ministerstvo spravedlnosti všem komorám notářským i advokátním, ministerstvům, našemu spolku a snad i jiným úřadům vládní návrh nového notářského řádu, který vypracován jest na zcela jiných zásadách nežli naše osnova. Překvapilo nás to tím více, jelikož u příležitosti holdu notářské komory pražské a našeho spolku, ihned po nastoupení našeho pana presidenta republiky jemu složeného, representanti našeho stavu panem presidentem samým byli vyzváni, aby nový notářský řád v duchu moderním sami si vypracovali. S radostí uchopili jsme se této práce — nikoliv lehké — a za účasti celé řady našich kolegů a po valné schůzi notářů za tím účelem svolané, vypracován nový notářský řád, spočívající na moderních zásadách autonomie jak na demokratickou republiku se sluší. — Do tohoto nového řádu pojata byla i osvědčená v praxi důležitá některá ustanovení cizozemských notářských řádů, celý notářský řád několikrát přezkoumán a přepracován, načež předložen ještě nejlepšímu znalci nesporného řízení a notářství naší říše, panu univ. prof. Dru. Horovi, který řád ten prostudoval a s pochvalným uznáním nám vrátil. — Není tu místa, abychom podrobili důkladnému rozboru vládní návrh, to budiž ponecháno zvláštnímu článku, avšak již dnes můžeme s kolegy sděliti, že naše hlavní postuláty, totiž: aby notáři jmenováni byli jak tomu jest téměř ve všech kulturních státech (tak zejm. ve Francii dle čl. 45 zák. du ventose XI. a zák. ze dne 12. srpna 1902, v Belgii dle téhož zákona, v Italii dle čl. 16 Ordinamento ze dne 16. II. 1913 č. 89, v Nizozemí dle not. ř. ze dne 9. VII. 1842, v Dánsku dle zák. ze dne 18. IV. 1910, ve Španělsku dle zák. z r. 1908, 09, 11 a 12), hlavou státu, tedy u nás presidentem republiky, dále, aby pro dosažení úřadu notářského požadován byl doktorát a aby notáři byli úplně autonomní a zejména sproštěni zastaralé ingerence vrchního státního návladnictví, — nedošly ohlasu u ministerstva spravedlnosti. — Je zajímavo, že notářským komorám dána pouze lhůta dvouměsíční, aby podaly posudek o vládní osnově a že žádost za prodloužení lhůty té byla zamítnuta, ačkoliv celá téměř lhůta ta spadá do doby prázdnin a bude velice nesnadno, ne-li nemožno, kolegům, kteří teprve nyní z dovolené se vrátili, ve zbývající ještě lhůtě důkladně prostudovati zcela změněný a naší osnově nepodobný eleborát ministerský, na němž ministerstvo podle toho, že posudky o naší osnově došly jej již asi před rokem, pracovalo až do července t. r. — Učiníme seč jsme, abychom dosáhli aspoň odčinění toho, co nás nejvíce tíží, i máme za to, že jest v první řadě notářský stav povolán k tomu, aby nabytých zkušeností využil při uzákonění řádu, který se týká právě jeho samého.

Horovo čs. civilní procesní právo. Tohoto Horova díla bylo na výsost potřeba pro naprostý zmatek v civilním procese, jenž vznikl četnými změnami nejen za Rakouska, leč nejvíce po převratě (na př. nedávná novela z 21. VI. 1923, č. 53 sb. z. a n.). K tomu přistoupilo na Slovensku a v Podkarpatské Rusi užívání bývalého uherského civilního procesu a tím se stalo značně kusé monumentální Ottovo dílo Soustavný úvod ve studiu nového soudního řízení. Proto vytvořiti z toho všeho přehlednou a jasnou jednotu, byl nesnadný úkol. A nutno uznati, že se podařil v tomto Horově díle, jež mi živě připomíná Tilsche průhlednosti a hudebnosti stilu. Tímto Horovým dílem dostalo se každému právníku opět bezpečné jistoty v civilním procese, tolik důležitém pro právní a hospodářský život ve státě. — Mimo to kriticky stručně navrhuje Hora vhodné opravy, zdůrazňuje praktičnost a prostotu soudního řízení na místě dosavadní komplikovanosti, zvláště v kompetenci. (Pokud běží o návrhy na sjednocení bývalého rakouského civilního procesu s bývalým uherským, posloužilo mu v tomto díle jeho dřívější průpravné dílo Civilní soudní řád na Slovensku.) Jen je si přáti, aby vyšel brzy také II. a III. díl tohoto Horova díla, tolik důležitého, leč ne opět vlastním nákladem.

JUDr. Florian Drápal.